

**I. Imię i nazwisko, stopień i tytuł naukowy:
prof. AJP dr hab. Renata Nadobnik**

Zainteresowania naukowe koncentrują się wokół takich obszarów badawczych, jak dydaktyka języków obcych (ze szczególnym uwzględnieniem języka niemieckiego oraz polskiego), dwujęzyczna leksykografia (pedagogiczna), frazeologia, frazeografia oraz lingwistyka tekstu. Prowadzone badania mają najczęściej charakter kontrastywny w odniesieniu do pary językowej polsko-niemieckiej.

Udział w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych, w tym np.: *Phraseologisches Online-Wörterbuch Deutsch-Polnisch* (Uniwersytet Szczeciński 2012), *AmuSE – Approaches to Multilingual Schools in Europe* (Pädagogische Hochschule w Wiedniu 2013).

II. Dorobek naukowy:

MONOGRAFIE:

1. *Znaczenie słowników bilingwalnych w dydaktyce języka niemieckiego w Polsce*, Gorzów Wielkopolski 2010, ss. 241.
2. *Elementy leksykograficzne w podręcznikach szkolnych do nauczania języka niemieckiego w Polsce*, Gorzów Wielkopolski 2013, ss. 192.
3. *Sprachführer für Deutsch und Polnisch. Die Geschichte der Textsorte von ihren Anfängen bis zur Gegenwart in kontrastiver Darstellung* (= Schriften zur Vergleichbaren Sprachwissenschaft, Bd. 25), Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2019, ss. 520.

REDAKCJA NAUKOWA MONOGRAFII:

1. *Stan i perspektywy kształcenia językowego w świetle europejskich wymagań edukacyjnych*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2012, ss. 191.
2. *Różnorodność językowa w perspektywie glottodydaktycznej*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2014, ss. 192.
3. *Refleksje glottodydaktyczne*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski. 2015, ss. 160.
4. *Glottodidaktische Inspirationen. Inspiracje glottodydaktyczne*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2016, ss. 181.
5. *Glottodidaktik. Vergangenheit – Gegenwart – Zukunft* (= Philologia. Sprachwissenschaftliche Forschungsergebnisse, Bd. 218), red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2017, ss. 182.
6. *Dimensionen der Glottodidaktik* (= Philologia. Sprachwissenschaftliche Forschungsergebnisse, Bd. 230), red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2018, ss. 202.
7. *Deutsch und Polnisch im Kontakt mit anderen Sprachen. Beiträge anlässlich des Jubiläums „500 Jahre deutsch-polnische Sprachführer“*, red. R. Nadobnik, E. Skorupska-Raczyńska, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2021, ss. 226.
8. *Sprachkontakt und interlinguale Kommunikation: Deutsch, Polnisch und andere Sprachen*, red. R. Nadobnik, V. Warditz, Verlag Dr. Kovač, Hamburg (w opracowaniu).

SŁOWNIKI:

1. B. Komenda-Earle, M. Laskowski, E. Lesner, R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, D. Misiek, R. Nadobnik, A. Sulikowska, W. Sadziński, R. Sadziński, *Phraseologisches Online-Wörterbuch Deutsch-Polnisch, Słownik frazeologiczny Niemiecko-Polski on-line*, dostępny: www.frazeologizmy.univ.szczecin.pl.

Słownik jest pokłosiem projektu badawczego (nr NN 104174936) realizowanego ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod kierunkiem prof. Ryszarda Lipczuka (Uniwersytet Szczeciński). Mój wkład w powstanie słownika polegał na opracowaniu 94 artykułów hasłowych (od listopada 2011 r. do końca 2012 r.).

ARTYKUŁY W CZASOPISMACH NAUKOWYCH/ROZDZIAŁY W MONOGRAFIACH:

1. *Wymagania edukacyjne a umiejętności uczniów w posługiwaniu się słownikami mono- i bilingwalnymi w procesie akwizycji języka niemieckiego*, [w:] *Polski system edukacji po reformie 1999 roku. Stan, perspektywy, zagrożenia*, red. P. Waško, M. Wrońska, A. Zduniak, Poznań – Warszawa 2005, s. 294–301.
2. *Grammatik in Curricula für Deutsch als Fremdsprache in Polen*, [w:] *Studia Niemcoznawcze*, t. XXXI, Warszawa 2005, s. 765–774.
3. *Zur Rolle von zweisprachigen Wörterbüchern beim Erwerb des Deutschen*, [w:] *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Colloquia Germanica Stetinensia Nr 14, Jubiläumsheft des Germanistischen Instituts der Universität Szczecin*, Szczecin 2005, s. 135–147.
4. *Zweisprachige Schulwörterbücher als Träger des fremdkulturellen Wissens*, [w:] *Kommunikation für Europa. Interkulturelle Kommunikation als Schlüsselqualifikation*, red. J. Schiewe, R. Lipczuk, W. Westphal Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main – Berlin – Bern – Bruxelles (et al.) 2006, s. 161–166.
5. *Inwieweit ist ein Schulwörterbuch schülerfreundlich? Anhand eines LAROUSSE-Wörterbuchs*, współaut. R. Lipczuk, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Colloquia Germanica Stetinensia” 2007, nr 15, Szczecin, s. 17–36.
6. *Wörterbuch und sein Geschlecht. Ein Versuch der Bestimmung von Genuspräferenzen bei der Gestaltung der Lemmata im Wörterbuch*, [w:] *Fundamenta Linguisticae (= Linguistische Treffen in Wrocław, Beihefte zum Orbis Linguarum)*, Vol. 1, red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, Wrocław–Dresden 2007, s. 257–268.
7. *Słownik bilingwalny narzędziem wspierającym ucznia w rozwijaniu umiejętności językowych, na przykładzie słownika Langenscheidt Partner*, [w:] *Językoznawstwo a dydaktyka języków obcych*, red. J. Florczak, M. Gajos, Warszawa 2008, s. 319–327.
8. *Wein, Weib und ... . Wortschatz außerhalb des curricularen Themenkatalogs in einem Wörterbuch für den Schulgebrauch am Beispiel von Langenscheidts Schulwörterbuch polnisch-deutsch*, [w:] *Germanistische Linguistik extra muros – Aufgaben (= Linguistische Treffen in Wrocław, Beihefte zum Orbis Linguarum)*, Vol. 4, red. I. Bartoszewicz, M. Dalmas, J. Szczęk, A. Tworek, Wrocław – Dresden 2009, s. 81–88.
9. *Die deutschsprachigen Länder in deutsch-polnischen Wörterbüchern für den Schulgebrauch*, [w:] *Die deutschsprachigen Länder als Forschungs- und Unterrichtsgegenstand*, red. L. Krzysiak, P. Kołtunowski, Lublin 2009, s. 299–309.
10. *Ocena poprawności ekwiwalentów w słowniczkach dwujęzycznych w podręcznikach do nauczania języka niemieckiego*, [w:] *Materiały edukacyjne w nauczaniu języków obcych – teoria i praktyka*, red. K. Drożdżał-Szelest, Gorzów Wielkopolski 2010, s. 55–69.

11. *Słownik dwujęzyczny narzędziem wspierającym komunikację między narodami (na przykładzie Wielkiego Słownika Polsko-Niemieckiego PWN pod red. Józefa Wiktorowicza i Agnieszki Frączek)*, [w:] *Europa – Slavia – Germania. Hermeneutyka pogranicza*, red. M. J. Dudziak Gorzów Wielkopolski 2010, s. 205–212.
12. *Słownictwo religijne w polsko-niemieckich słownikach szkolnych*, [w:] *Język – Religia – Tożsamość IV. Meandry tożsamości*, red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska, Gorzów Wielkopolski 2010, s. 45–59.
13. *Charaktereigenschaften des Menschen in deutsch-polnischen Schulwörterbüchern*, [w:] *Kommunikation für Europa II. Sprache und Identität*, red. J. Schiewe, R. Lipczuk, K. Nerlicki, W. Westphal, Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles (et al.) 2011, s. 195–202.
14. *Lexikographische Werkstatt in deutsch-polnischen Wörterbüchern für den Schulgebrauch von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. Teil 1 – Makrostruktur*, [w:] *Germanistische Linguistik im interdisziplinären Gefüge I* (= Linguistische Treffen in Wrocław, Vol. 6), red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, Dresden–Wrocław 2011, s. 201–208.
15. *Phraseologische Einheiten in zweisprachigen Schulwörterbüchern für das Sprachenpaar Deutsch-Polnisch*, [w:] *Phraseologismen in deutsch-polnischen und polnisch-deutschen Wörterbüchern. Theoretische und praktische Aspekte der Phraseologie und Lexikographie*, red. R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, D. Misiak, Hamburg 2011, s. 127–138.
16. *Obraz bliźniego w dwujęzycznych słownikach szkolnych (na przykładzie Dużego słownika szkolnego polsko-niemieckiego PONS)*, [w:] *W kręgu języka religii i wiary*, red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska, Gorzów Wielkopolski 2011, s. 129–136.
17. *Zur Nützlichkeit von konfrontativen deutsch-polnischen Untersuchungen beim Erstellen deutsch-polnischer Schulwörterbücher*, [w:] *Acta Universitatis Wratislaviensis No 3406. Germanica Wratislaviensia 135*, red. I. Bartoszewicz, M. Hałub, E. Tomiczek, Wrocław 2012, s. 99–114.
18. *Was verschweigen Wörterbücher? Am Beispiel von polnisch-deutschen und deutsch-polnischen Schulwörterbüchern*, [w:] *Stan i perspektywy kształcenia językowego w świetle europejskich wymagań edukacyjnych*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2012, s. 67–79.
19. *Lexikographische Werkstatt in deutsch-polnischen Wörterbüchern für den Schulgebrauch von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. Teil 2 – Mikrostruktur*, [w:] *Im Anfang war das Wort I* (= Linguistische Treffen in Wrocław, Vol. 8), red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, Wrocław – Dresden 2012, s. 209–218.
20. *Deutsch für Jungen – Deutsch für Mädchen. Themendifferenzierung der Texte in Schulbüchern für DaF im 19. Jh.* [w:] *Synchronische und diachronische Aspekte der Sprache. Sprachwandel – Sprachkontakte – Sprachgebrauch*, (= *Stettiner Beiträge zur Sprachwissenschaft*, Bd. 5), red. R. Lipczuk, K. Nerlicki, Hamburg 2013, s. 213–226.
21. *Kreative Arbeit mit Lexika im Deutschunterricht in Polen*, [w:] *E-Portfolio. 1. Internationales AMuSE-ExpertInnen-treffen Die Ressource Mehrsprachigkeit in der PädagogInnenbildung Neu*, red. T. Bauer, E. Furch, A. Onysko (et al.), 2013, s. 90–135.
22. *Zur Nützlichkeit von polnisch-deutschen Gesprächsführern in der Didaktik des Deutschen als Fremdsprache*, [w:] *Różnorodność językowa w perspektywie glottodydaktycznej*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2014, s. 165–178.
23. *Perspektivenwechsel in der Sprache – am Beispiel von Phraseologismen im Deutschen und Polnischen*, [w:] *Phrasenstrukturen und -interpretationen im Gebrauch I* (= *Linguistische Treffen in Wrocław Vol. 10*), red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A., Wrocław–Dresden 2014, s.151–160.

24. *Wasserwelten in zweisprachigen Lernerwörterbüchern*, [w:] *Sprache und Meer/mehr. Linguistische Studien und Anwendungsfelder (= Stettiner Beiträge zur Sprachwissenschaft, Bd. 6)*, red. R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, K. Nerlicki, Hamburg 2015, 109–122.
25. *Kreatywna kontrola postępów uczniów w nauce języków obcych*, [w:] *Refleksje glottodydaktyczne*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2015, s. 41–58.
26. *Glossare in Schulbüchern für Deutsch als Fremdsprache im 20. Jahrhundert*, [w:] *Die deutsche Sprache des ausgehenden 20. Jahrhunderts aus polnischer Sicht*, red. A. Nieroda-Kowal, Hamburg 2016, s. 85–102.
27. *Obraz konia w języku niemieckim*, [w:] *Koń w kulturach świata*, red. E. Skorupska-Raczyńska, J. Rutkowska, Gorzów Wielkopolski 2016, s. 85–100.
28. *Der Klassenraum als Inspiration bei der Fremdsprachenvermittlung (aus der Sicht der Deutschlehrkräfte)*, [w:] *Inspiracje glottodydaktyczne. Glottodidaktische Inspirationen*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Gorzów Wielkopolski 2016, s. 47–62.
29. *The role of dictionaries in the foreign language didactics – a diachronic perspective*, [w:] *Glottodidaktik. Vergangenheit – Gegenwart – Zukunft*, red. B. Mikołajczyk, R. Nadobnik, Hamburg 2017, s. 9–23.
30. *Lexikographische Inhalte in Gesprächsführern für das Sprachenpaar Deutsch-Polnisch in diachroner Übersicht*, [w:] *Sprache und Wörterbücher in Theorie und Praxis. Lexikografische und textlinguistische Fragestellungen (= Stettiner Beiträge zur Sprachwissenschaft, Bd. 7, hgg. von Ryszard Lipczuk)*, red. R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, K. H. Ramers, Hamburg 2017, s. 143–160.
31. *Sprachführer für besondere Zwecke (am Beispiel des Deutschen und des Polnischen)*, [w:] *Lingwistyka Stosowana. Applied Linguistics. Angewandte Linguistik*, red. A. Andrychowicz-Trojanowska, P. Krycki, Warszawa 2017, s. 65–78.
32. *Die Aussagekraft der Bilder in deutsch-polnischen Sprachführern*, [w:] *Grenzen der Sprache – Grenzen der Sprachwissenschaft (= Linguistische Treffen in Wrocław, Vol. 13)*, red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, Wrocław – Dresden 2017, s. 153–166.
33. *Routinierte Höflichkeit am Tisch im zeitlichen Überblick*, [w:] *Einblicke und Rückblicke zur deutschen Phraseologie und Parömiologie aus intra- und interlingualer Sicht, Bd. 1.*, red. A. Gondek, A. Jurasz, J. Szczęk, Baltmannsweiler 2018, s. 299–315.
34. *Ein Volleyballspiel aus zwei Perspektiven (anhand ausgewählter deutscher und polnischer Sportberichte)*, współaut. M. Adamska, [w:] *Cogito, ergo sum. Wortschatz, Kognition, Text. Prof. Ryszard Lipczuk zum 70. Geburtstag gewidmet*, red. B. Komenda-Earle, K. Nerlicki, K. Sztandarska, M. Kasjanowicz-Szczepeńska, Hamburg 2019, s. 265–280.
35. *Körperpflege auf der Reise im zeitlichen Überblick – Sprachliche Routinen im Bereich der (Un)Höflichkeit (anhand der Sprachführer für Deutsch und Polnisch)*, [w:] *Phraseologie und Parömiologie der (Un)Höflichkeit. Sektionsbeiträge der internationalen EUROPHRAS-Tagung in Białystok/ Polen, .); 10.–12. September 2018 (= Studia Phraseologica et Paroemiologica, Bd. 1)*, red. A. Gondek, J. Szczęk, Hamburg 2019, s. 85–99.
36. *Znaczenie „rozmówek” w rozwoju kontaktów polsko-niemieckich*, [w:] *Polnisch in Deutschland. Polski w Niemczech. Zeitschrift der Bundesvereinigung der Polnischlehrkräfte. Pismo Federalnego Związku Nauczycieli Języka Polskiego*, red. M. Telus, A. Zinserling, Warszawa–Berlin 2019, s. 5–14.
37. *Unhöfliche Äußerungen in Sprachführern für Deutsch und Polnisch*, [w:] *Deutsche Phraseologie und Parömiologie im Kontakt und Kontrast II. Beiträge der 2. Internationalen Tagung zur Phraseologie und Parömiologie in Wrocław/Polen, 23.–25. Mai 2019 (= Studia Phraseologica et*

- Paroemiologica*, Bd. 3), red. A. Gondek, A. Jurasz, M. Kałasznik, J. Szczęk, Hamburg 2020, s. 301–314.
38. *Über die Liebe auf der Reise (anhand der Sprachführer für Deutsch und Polnisch)*, [w:] *Linguistische Treffen in Wrocław*, Vol. 18, red. I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, Dresden–Wrocław 2020, s. 277–291.
  39. *Odniesienie do Boga i tradycji chrześcijańskich w codziennej komunikacji na przestrzeni wieków*, „*Język. Religia. Tożsamość*” 2021, nr 2 (24) A, s. 271–295.
  40. *Der Deutschen und Polen Gespräche im Laufe der Jahrhunderte. Teil I.*, [w:] *Polonus. Zeitschrift für die polnische Sprache und den europäischen Dialog*, Ausgabe Nr. 4 (02/2021) Dezember, Kompetenz- und Koordinationszentrum Polnisch, St. Marienthal, s. 26–33.
  41. *Testament rzymskokatolicki vs. ewangelicko-luterański – analiza porównawcza na podstawie wybranych XIX-wiecznych tekstów zarchiwizowanych w aktach sądowych w Meseritz/Międzyrzeczu*, współaut. A. Jasiewicz, [w:] *Dziedzictwo kulturowe regionu pogranicza*, t. 9, red. E. Skorupska-Raczyńska, H. Uchto, Gorzów Wielkopolski 2022, s. 247-264.
  42. *Mit Gott unterwegs – sprachliche Routinen mit Bezug auf die christliche Tradition vom 16. Jh. bis zur Gegenwart*, [w:] *Aktuelle Trends in der phraseologischen und parömiologischen Forschung weltweit (= Studia Phraseologica et Paroemiologica)*, red. J. Szczęk (et al.), Hamburg 2022, s. 157–181 (w druku).
  43. *Bericht über die internationale Tagung „Sprachkontakt und interlinguale Kommunikation: Deutsch, Polnisch und andere Sprachen“, 3.–4.12.2021, Gorzów Wielkopolski*, współaut. V. Warditz, R. Piechocki, J. Bobin, [w:] *Schnittstelle Germanistik*, Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2022 (w druku).
  44. *Der Deutschen und Polen Gespräche im Laufe der Jahrhunderte. Teil II.*, [w:] *Polonus. Zeitschrift für die polnische Sprache und den europäischen Dialog*. Ausgabe Nr. 6 (2022), Kompetenz- und Koordinationszentrum Polnisch, St. Marienthal (w druku).
  45. *Komunikacja interlingwalna w podróży na przestrzeni wieków (na przykładzie pary językowej polsko-niemieckiej)*, Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, Warszawa (złożone do druku).

Recenzje:

1. *Słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie, historia i terażniejszość*, A. Frączek; R. Lipczuk, Wołczkowo 2004, „*Języki Obce w Szkole*” 2005, nr 4, s. 191–192.
2. *Frazeologizmy w słownikach niemiecko-polskich i polsko-niemieckich na przykładzie Pons Duży słownik i Langenscheidt Słownik Partner*, red. R. Nadobnik, R. Lipczuk, M. Lisiecka-Czop, A. Sulikowska, Szczecin 2012, 204 ss., „*Orbis Linguarum*” 2013, vol. 39, red. E. Białek, M. Bojarski, A. Kubicz, G. M. Oremek, Dresden–Wrocław, s. 493–495.
3. Nadobnik R., Lisiecka-Czop M., *Kinderwörterbücher. Lexikografische und glottodidaktische Eigenschaften am Beispiel deutsch-polnischer und polnisch-deutscher Wörterbücher*. Peter Lang Edition, Frankfurt am Main 2013, 353 S., [w:] *Kategorien und Konzepte (= Germanica Wratislaviensia 139)*, red. I. Bartoszewicz, M. Hałub, T. Małysek, Wrocław 2014, s. 446–448.
4. *Im Anfang war das Wort II*, (= *Linguistische Treffen in Wrocław Vol. 9*), Wrocław-Dresden: Neisse Verlag, 2013, 373 S, Hg. R. Nadobnik, I. Bartoszewicz, J. Szczęk, A. Tworek, „*Colloquia Germanica Stetinensia*” 2015, nr 24, Szczecin, s. 243–255.

5. *Glottodidaktik. Vergangenheit – Gegenwart – Zukunft*, red. Beata Mikołajczyk, Renata Nadobnik, Wyd. Dr. Kovač, Hamburg 2017, ss. 180, „Studia – Konteksty Pogranicza” 2017, nr 1, Gorzów Wielkopolski, s. 169–171 (opracowanie w formie zapowiedzi wydawniczej).

Opracowania o charakterze dydaktycznym:

1. *Verben-Quartett* (gra dydaktyczna w formie kart), Gorzów Wielkopolski 1998.
2. *Wir lernen die Welt kennen – Pflanzen* (planszowa gra dydaktyczna), Gorzów Wielkopolski 1998.
3. *Wörterbuch dein Partner in Deutsch. Training sprawności słownikowych*, Warszawa 2006.

IV. Kontakt

e-mail: rnadobnik@ajp.edu.pl